

Załącznik

Do Uchwały Nr XXIV/150/2008

Rady Gminy w Grudziądzu

z dnia 15 grudnia 2008r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE NA 2009 ROK

I Wprowadzenie do problemu

Jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce jest nadużywanie alkoholu wraz ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami tego zjawiska. Picie alkoholu przez młodzież i osoby dorosłe pojawia się na trzecim miejscu problemów społecznych, co stanowi jedno z największych wyzwań stojących przed lokalnymi społecznościami. Wiele dorosłych nadużywając alkohol powoduje cierpienie swoich dzieci, odbiera im miłość i poczucie bezpieczeństwa. Wielu nastolatków upijając się czy też używając innych substancji psychoaktywnych traci szansę na zdrowy rozwój i niszczy swoje życie. Czwartą pozycję problemów społecznych zajmuje przemoc i agresja. Zażywanie substancji psychoaktywnych powoduje spustoszenie w organizmie człowieka. Do najważniejszych problemów zaliczyć można:

- uszkodzenie zdrowia osób nadużywających alkohol
- zaburzenie rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży
- szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym
- alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy
- naruszenie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii tworzą komplementarny system umożliwiający zsynchronizowanie w skali kraju działań rządowej administracji państwowej i administracji samorządowej poprzez tworzenie spójnej podstawy prawnej i merytorycznej. Bardzo istotną rolę w tych działaniach pełni Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, poprzez formułowanie celów i

strategii, które powinny stanowić ramy działania dla administracji publicznej. Nowoczesne podejście do problematyki substancji psychoaktywnych zakłada potrzebę zaangażowania się w działania profilaktyczne i naprawcze szerokiego kręgu instytucji, zarówno o charakterze administracyjnym, jak i placówek służby zdrowia, a także organizacji pozarządowych wyspecjalizowanych w świadczeniu pomocy osobom uzależnionym bądź współuzależnionym.

Środki finansowe, które są niezbędne na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizowanych w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie pochodzą od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje zadania zawarte w tym programie oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Podstawą wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest 15% najniższego wynagrodzenia brutto za jedno posiedzenie.

II Partnerzy programu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie współpracując z różnymi instytucjami i osobami:

- Szkoły Podstawowe
- Zespoły Szkół
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminny Ośrodek Kultury
- gminne Ośrodki Zdrowia
- parafie
- pracownicy świetlic socjoterapeutycznych
- Komenda Miejska Policji w Grudziądzu
- Sąd Rejonowy w Grudziądzu

- Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień i Hostelem w Grudziądu
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień w Grudziądu
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Grudziądu
- grudziądzkie Stowarzyszenie „Pomoc Uzależnionym”
- Klub Abstynenta „Alicja”
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Grudziądu
- lokalne media.

III Cele strategiczne i operacyjne programu, zadania.

Celem ogólnym niniejszego programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących, podwyższanie kompetencji i innych zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami zażywania środków psychoaktywnych.

Cele szczególne:

- podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej
- zmniejszenie rozmiaru szkód jakich doznają młodzi ludzie w związku z sięganiem po alkohol, narkotyki
- kształtowanie postaw prozdrowotnych
- ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi i uzależnieniem
- zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- profilaktyczna edukacja mieszkańców gminy
- zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi.

1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkohol oraz ich rodzinami
- diagnozowanie osób, u których występują problemy alkoholowe poprzez finansowanie biegłych sądowych (lekarzy psychiatrów), którzy wydają właściwą opinię sądowo - psychiatryczną
- doposażenie punktu konsultacyjnego
- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników

- lecznictwa odwykowego oraz pracowników innych służb i instytucji w zakresie pracy z osobami uzależnionymi
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek) dla ośrodków zdrowia i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
 - działalność punktu konsultacyjnego w budynku Urzędu Gminy (wynagrodzenie Pełnomocnika Wójta Gminy Grudziądz ds. rozwiązywania uzależnień i przemocy w rodzinie w ramach umowy o pracę)
 - motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia
 - udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu
 - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy
 - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
 - współdziałanie w opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki
 - opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży zgodnie z Uchwałami Rady Gminy w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu oraz w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Grudziądz
 - kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi
 - współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz HIV/AIDS, stowarzyszeniami, instytucjami, które świadczą pomoc osobom uzależnionym oraz ich rodzinom
 - opracowywanie regulaminu konkursów, ich ogłaszanie i realizacja
 - inicjowanie kampanii profilaktycznych na terenie gminy
 - monitoring problemów alkoholowych i polityki wobec substancji psychoaktywnych w skali lokalnej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnionej poprzez rozmowy interwencyjne - motywacyjne oraz występowanie do sądu o zastosowanie leczenia
- pomoc psychologiczna osobom współuzależnionym oraz ofiarom przemocy w rodzinie w ramach konsultacji udzielanych w Urzędzie Gminy przez Pełnomocnika Wójta ds. rozwiązywania uzależnień i przemocy w rodzinie

- pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym w tym finansowanie bieżącej działalności świetlic socjoterapeutycznych, finansowanie obozów socjoterapeutycznych, działalność pedagoga
- organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń i warsztatów w zakresie pracy z osobami współzależnymi oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- wspieranie koalicji osób, służb i instytucji działających na rzecz ochrony rodziny a przede wszystkim dzieci przed przemocą fizyczną, psychiczną jak i zaniedbaniem
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony osobom dotkniętym przemocą, oddziaływanie korekcyjno - edukacyjne na osoby stosujące przemoc, podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy w rodzinie w ramach działalności punktu konsultacyjnego
- udział w ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne”.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- kontynuacja i realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych: „Spójrz inaczej”, „Drugi Elementarz”, „Spójrz inaczej na agresję”
- realizacja i finansowanie programów profilaktycznych o charakterze interaktywnym, w tym spektakle profilaktyczne (profilaktyka pierwszorzędowa adresowana do dzieci i młodzieży mająca na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej czy narkotykowej)
- konkursy profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych
- włączanie do działań profilaktycznych rodziców poprzez organizowanie spotkań z rodzicami (pedagogizacja rodziców poprzez działania pedagoga i funkcjonariuszy Policji)
- działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla rodziców, których celem będzie wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – ‘Szkoła dla rodziców’, która ułatwi rozwijanie umiejętności wychowawczych, wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych

- organizowanie i finansowanie profesjonalnych warsztatów i szkoleń dla nauczycieli, wychowawców dotyczących szkolnej interwencji (nikotynizm, alkoholizm i narkomanii wśród młodzieży)
- udział w ogólnopolskich i wojewódzkich kampaniach i akcjach profilaktycznych
- finansowanie ulotek, broszur, publikacji, prasy o tematyce profilaktycznej (w szczególności ulotki i broszury dotyczące FAS oraz dotyczące trzeźwości kierowców)
- profilaktyka skierowana do dzieci i młodzieży z grup ryzyka oraz socjoterapia
 - finansowanie i koordynacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej w Wałdowie Szlacheckim oraz grupy socjoterapeutycznej działającej przy Szkole Podstawowej w Dusocinie (wynagrodzenie instruktorów - wychowawców, materiały i przybory do zajęć)
 - organizacja i finansowanie obozu profilaktyczno - terapeutycznego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- dożywianie dla dzieci przebywających w świetlicach socjoterapeutycznych (realizator Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej).
- zapewnienie literatury specjalistycznej przy realizacji zadań związanych z profilaktyką
- współpraca z lokalnymi mediami
- zajęcia profilaktyczno – wychowawcze (pedagog Gminy Grudziądz)
- spotkania uczniów klas gimnazjalnych oraz ich rodziców ze specjalistami ds. nieletnich z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu dotyczące odpowiedzialności karnej osób nieletnich
- monitorowanie skali problemów uzależnień w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań, sondaży, diagnoz (pedagog Gminy Grudziądz, pełnomocnik Wójta ds. uzależnień oraz nauczyciele szkół podstawowych i gminnych)
- współpraca z koordynatorami ds. profilaktyki ze szkół podstawowych i gimnazjalnych w celu podejmowania wspólnych działań profilaktycznych.
- diagnozowanie w szkołach zachowań problemowych i podejmowanie interwencji, kierowanie do instytucji zajmujących się udzielaniem profesjonalnej pomocy psychologicznej (pedagog, dyrektorzy szkół i wychowawcy klas)

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii:

- pomoc materialna, dofinansowanie w zakresie zakupu materiałów edukacyjnych dla podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii

- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które podejmą pracę w ruchach samopomocowych z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin
- współpraca z kościołem, sądem, kuratorami, policją, ośrodkiem pomocy społecznej oraz innymi instytucjami, stowarzyszeniami działającymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii
- współudział w proporcjonalnym dofinansowaniu Ośrodka Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izbą Wytrzeźwień i Hostelem w Grudziądzu w zakresie pomocy osobom uzależnionym oraz ofiarom przemocy w rodzinie (we wszystkich sprawach dotyczących współpracy z miejskimi placówkami podlegającymi Prezydentowi Grudziądza, Wójt Gminy Grudziądz podpisuje odpowiednie porozumienia dotyczące współpracy i proporcjonalnego współfinansowania)
- zlecenie zadań publicznych z zakresu profilaktyki i problemów narkomanii w drodze konkursu.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych: osobom, których zachowanie wskazuje, że są w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- podejmowanie przez upoważnionego przez Wójta pracownika oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli i interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz uchwał Rady Gminy wydanych na podstawie tej ustawy.

Sprawozdanie z realizacji programu zostanie przedłożone Wójtowi Gminy Grudziądz i Radzie Gminy Grudziądz przez pełnomocnika Wójta ds. rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie do 31 marca 2010 roku.